

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: V. P., nar. X,
bytem X,
*zastoupený advokátem JUDr. Mgr. Josefem Kopřivou,
se sídlem Václavské náměstí 819/43, 110 00 Praha 1,*

proti

žalovanému: Generální ředitel Vězeňské služby České republiky,
se sídlem Soudní 1672/1aa, 140 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2022, č. j. VS-40308-9/ČJ-2022-80000L-51ODV,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Podstatou projednávané věci je otázka, zda má žalobce coby příslušník Vězeňské služby ČR nárok na poskytnutí odměny podle § 123 písm. a) zákona č. 362/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále též jen „zákon o služebním poměru“) na

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

základě usnesení vlády č. 665 ze dne 19. 7. 2021, o mimořádném finančním ohodnocení příslušníků Vězeňské služby České republiky v souvislosti s pandemií nemoci COVID-19 a na změnu systematizace bezpečnostních sborů v kapitole 336 – Ministerstvo spravedlnosti v roce 2021 (dále též jen „*usnesení vlády*“), respektive zda bylo důvodně zastaveno řízení o jím podané žádosti o přiznání této odměny.

Obsah žaloby

2. Podáním ze dne 15. 11. 2021 požádal žalobce služebního funkcionáře, ředitele Věznice Plzeň (dále též jen „*ředitel věznice*“) o vydání rozhodnutí a poskytnutí odměny podle § 123 písm. a) zákona o služebním poměru. Svou žádost žalobce odůvodnil tím, že dle usnesení vlády bylo schváleno mimořádné ohodnocení příslušníků Vězeňské služby, kteří se přímo podíleli na boji s koronavirovou pandemií. Související tisková zpráva Ministerstva spravedlnosti hovořila o odměně 20 000 Kč pro příslušníky Vězeňské služby, jež má sloužit nejen jako poděkování a ocenění příslušníků, ale i jako motivační prvek zabraňujícího jejich fluktuaci. S uvedeným však ostře kontrastovalo rozdělení odměn příslušníkům ve Věznici Plzeň, když někteří obdrželi odměny v plné výši, aniž by byli vystaveni nebezpečí nákazy, zatímco těm, kteří byli nebezpečí vystaveni tzv. v první linii, byly přiznány mnohem nižší odměny, nebo také vůbec žádné, což je i případ žalobce. Nebylo tak naplněno usnesení vlády a postup Věznice Plzeň byl v rozporu i s právem na rovné zacházení příslušníků Vězeňské služby zakotveným v § 77 odst. 8 zákona o služebním poměru.
3. Žalobce dále uvedl, že rozhodnutím ředitele věznice ze dne 21. 1. 2022, č. j. VS-203484-12/ČJ-2021-8011PR, byla jeho žádost zamítnuta s odůvodněním, že nesplnil podmínky pro udělení odměny a že nedošlo ani k porušení zásady rovného zacházení s příslušníky Vězeňské služby. Ředitel věznice poukázal na skutečnost, že § 123 zákona o služebním poměru upravuje možnost poskytnout odměnu, jako nenárokovou složku služebního příjmu. Uvedl dále, že odměny byly poskytovány na základě návrhů jednotlivých vedoucích příslušníků, kteří u jednotlivých příslušníků zhodnotili jejich výkon služby ve sledovaném období, přihlíželi k odslouženým hodinám, k jejich absencím a k projevené aktivitě a osobnímu nasazení při zvládání problémů v souvislosti s koronavirovou pandemií - zejména výkon služby nad rámec základní doby služby a mimo rámec harmonogramu směn dle ustanovení § 54 odst. 4 zákona o služebním poměru. Ředitel věznice také v rozhodnutí ocitoval návrh žalobce nadřízeného – zástupce vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu, v němž se uvádí, že žádným předpisem nebyla stanovena výše odměny nebo rozpětí, v jakém by odměny měly být poskytnuty. Konstatuje se, že žalobce v době vyhlášení nouzového stavu (od 1. 1. 2021 do 11. 4. 2021) nevykonával žádnou službu přesčas, že v tomto období neodsloužil plný počet hodin služby, ale odsloužil jenom 29 služeb, ani se aktivně nepodílel na řešení problémů souvisejících s onemocněním COVID-19, a vykonával dozorčí službu pouze na průměrné úrovni. Dále se uvádí, že vykonával dozorčí službu převážně na oddíle 1/3 s tím, že v době nouzového stavu byli ubytováni odsouzení v karanténě či s nemocí COVID-19 na každém oddíle Věznice Plzeň.
4. Proti rozhodnutí služebního funkcionáře podal žalobce odvolání, v němž namítl, že v usnesení vlády je uvedeno, že se finanční prostředky uvolňují na pokrytí odměn pro příslušníky Vězeňské služby České republiky, kteří se v době pandemie COVID-19 podíleli na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními a mimořádnými opatřeními vlády. Není pochyb, že se na plnění těchto úkolů podílel. V usnesení vlády není zmínka o

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

tom, že by odměny měly být poskytnuty jen těm příslušníkům, kteří plnili úkoly po celou dobu vyhlášení nouzového stavu a kteří konali službu přesčas bez nároku na náhradní volno nebo odměnu za službu přesčas. V tiskové zprávě ministryně spravedlnosti ze dne 20. 7. 2021 je uvedeno: „Odměny ve výši 20 000 Kč slouží jako poděkování a ocenění příslušníků Vězeňské služby ČR za odvážnou a obětavou práci během pandemie nemoci COVID-19 za situace zvýšeného rizika na zdraví příslušníků.“. Je sice pravdivé tvrzení ředitele věznice, že výše odměny není stanovena právním předpisem, ale jednalo se o pokyn vlády a ministryně spravedlnosti. To není oprávněn měnit ani ředitel bezpečnostního sboru, ani služební funkcionář, tedy ředitel věznice.

5. Ředitel věznice poukázal na to, že na udělení odměny není nárok, aniž by zohlednil zcela mimořádnou situaci, která spočívá v tom, že vláda schválila plošné odměňování příslušníků, kteří se podíleli na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními a mimořádnými opatřeními vlády. Jako důvod pro neudělení odměny nemůže být skutečnost, že žalobce nevykonával žádnou službu přesčas. To není jeho vina, neboť službu přesčas nařizuje podle § 54 zákona o služebním poměru vedoucí příslušník, který mu službu přesčas nenařídil. Nemohl ani odsloužit všechny směny, neboť v uvedeném období měl jeden úraz nohy, se kterým musel zůstat doma 3 týdny, dále měl 3 krátkodobé pracovní neschopnosti, které ovšem trvaly jen několik dní, navíc minimálně ve dvou případech zmíněné pracovní neschopnosti se jednalo o přímou souvislost s onemocněním COVID-19. S vězni pozitivními na COVID-19 se prokazatelně setkával. Není také vysvětleno, co je myšleno tím, že se aktivně nepodílel na řešení problémů souvisejících s onemocněním COVID-19, přestože služební funkcionář uvedl, že vykonával dozorcí službu převážně na oddíle 1/3 s tím, že v době nouzového stavu byli ubytováni odsouzení v karanténě či s nemocí COVID – 19 na každém oddíle Věznice Plzeň. Ve svém vyjádření ze dne 15. 12. 2021 namítl, že odměny byly uděleny i jiným příslušníkům, kteří byli v dané době neschopni k výkonu služby. Požádal, aby do spisu byl doplněn rozpis odměn poskytnutých příslušníkům oddělení výkonu vazby a trestu, výkazy jejich odsloužených hodin v daném období. S touto námitkou se služební funkcionář vůbec nevyrovnal. Současně požádal, aby byl proveden výslech zástupce vedoucího oddělení npor. Jaroslava Šťastného, DiS., z důvodu objasnění kritérií, jimiž se řídil při zpracování návrhu na udělení odměn příslušníkům oddělení. Místo provedení samotného výslechu, zpracoval zástupce vedoucího výkonu vazby a trestu pouze své stanovisko.
6. Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 5. 2022, č. j. VS-40308-9/ČJ-2022-80000L-51ODV (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), bylo prvoinstanční rozhodnutí podle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru zrušeno, řízení o žádosti žalobce bylo zastaveno a žalobci byla podle § 177 odst. 2 zákona o služebním poměru přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení.
7. Žalovaný odůvodnil zastavení řízení tím, že „*odměna podle ustanovení § 123 zákona o služebním poměru představuje nenárokovou složkou služebního příjmu. K tomu však odvolací orgán uvádí, že jestliže příslušník bezpečnostního sboru nemá na poskytnutí odměny nárok, pak se při rozhodování o poskytnutí odměny příslušníkovi nepostupuje v řízení ve věcech služebního poměru, neboť se nerozhoduje o jeho právech či povinnostech. Ta jsou příslušníkovi dána až poskytnutím samotné odměny (tedy až rozhodnutím o poskytnutí odměny vznikne příslušníkovi právo na její vyplacení – z nenárokové složky platu (rozuměj služebního příjmu – pozn. žalobce) se stane složka platu nároková). Rozhodnutí o poskytnutí odměny je tedy rozhodnutím sui generis, na podkladě kterého se z nenárokové složky služebního příjmu příslušníka stane složka nároková.*“. Žalovaný se odvolává na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 84/2006-62 ze dne 29. června 2007, kde je uvedeno: „Pro

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

posouzení důvodnosti nároku ve sporu o plat (jeho část), je rozhodující, zda byly naplněny předpoklady pro vznik nároku na plat, anebo zda tato hlediska zrcadlí právním předpisem stanovenou skutkovou podstatu pro vznik platového nároku splněna nebyla. Z tohoto pohledu je především významné rozlišení, zda požadované plnění představuje platový nárok, který je zaměstnavatel povinen poskytnout, jestliže zaměstnanec splní stanovené předpoklady a podmínky (zda jde o tzv. nárokovou složku platu), nebo zda jde o takovou složku platu, na kterou vzniká nárok bez ohledu na splnění dalších předpokladů a podmínek pro její poskytnutí – až na základě zvláštního rozhodnutí zaměstnavatele o jejím přiznání (zda se jedná o tzv. nenárokovou složku platu). Tato nenároková složka platu je tedy charakteristická tím, že bez rozhodnutí zaměstnavatele má tato složka platu povahu nároku pouze fakultativního. Tuto povahu však ztrácí v okamžiku, kdy zaměstnavatel rozhodne o přiznání tohoto nároku zaměstnanci. Po takovém rozhodnutí (kdy a zda je učiní, záleží jen na úvaze zaměstnavatele) se povaha tohoto nároku mění, neboť jsou splněny všechny podmínky pro poskytnutí této složky platu a zaměstnavatel je povinen takovýto nárok (složku platu) zaměstnanci poskytnout. Fakultativní složka platu se tedy v důsledku rozhodnutí zaměstnavatele o jejím přiznání stává složkou platu nárokovou (obligatorní) a takto vzniklý nárok na plat (část platu) lze následně zcela nebo zčásti zrušit (odebrat, odejmout), jen jestliže to umožňuje příslušný právní předpis a pouze budou-li splněny podmínky v něm stanovené.“ Žalovaný konstatoval, že pečlivě posoudil ustanovení § 170 zákona o služebním poměru, které stanoví, že v řízení ve věcech služebního poměru se rozhoduje o právech nebo povinnostech účastníků. Dospěl po tomto posouzení k názoru, že z něho vyplývá, že předmětem řízení je rozhodování o konkrétních subjektivních právech, tj. nárocích, a povinnostech konkrétních účastníků řízení. Potud se s tímto názorem lze ztotožnit. Nelze však souhlasit s tvrzením že odměna není právem (nárokem) příslušníka. Jedná se o nárok, který je fakultativní (ostatně to vyslovil i Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku). Žalovaný měl posoudit také taxativní výčet věcí, o nichž se v řízení nerozhoduje, obsažený v § 171 zákona o služebním poměru, který rozhodování o fakultativních nárocích z řízení nevylučuje. Rozsáhlý výklad o tom, kdy se z nenárokové složky služebního příjmu stává složka nároková, nemíří na samotnou podstatu problému. Tvrzení, že „jestliže příslušník bezpečnostního sboru nemá na poskytnutí odměny nárok, pak se při rozhodování o poskytnutí odměny příslušníkovi nepostupuje v řízení ve věcech služebního poměru, neboť se nerozhoduje o jeho právech či povinnostech, ta jsou příslušníkovi dána až poskytnutím samotné odměny.“, je absurdní, protože potom by se nemohlo vést ani řízení o přiznání odměny. Ostatně nutno připomenout, že v daném případě se nevede řízení o „vyplacení“ odměny, ale o přiznání práva (nároku) na ni. Skutečnost, že se za běžné situace nevydává rozhodnutí o tom, že se odměna neposkytuje, je samozřejmé. Jenže v tomto případě se jedná o spor, jehož předmětem je vyřízení žádosti o odměnu, v níž žalobce namítá, že mu nebyla odměna poskytnuta, i když naplnil podmínky pro její udělení obsažené v § 123 zákona o služebním poměru a také s ohledem na výše zmíněné usnesení vlády. Podle žalovaného se takovou žádostí nemusí služební funkcionář vůbec zabývat. To je zjevně závěr nesprávný. Navíc rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 84/2006-62 řešil žalobu na odnětí osobního příplatku a reagoval na rozsudek Městského soudu v Praze, v němž tento soud dospěl k poněkud zvláštnímu závěru, že „v odůvodnění svého usnesení analyzoval právní úpravu věci se týkající, zejména obsaženou v nařízení vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Poté dospěl k závěru, že na poskytování osobního příplatku není právní nárok. Z právní úpravy podle Městského soudu v Praze, vyplývá, že zaměstnavatel osobní příplatek poskytovat může, avšak takovou povinnost nemá. Není-li tu subjektivní právo na poskytování osobního příplatku, nemůže být na takovém právu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zaměstnanec zkrácen. Veden těmito úvahami dospěl Městský soud v Praze k závěru, že v případě odnětí osobního příplatku se nejedná o úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti. Takové úkony správního orgánu jsou pak podle § 70 písm. a) s. ř. s. vyloučeny ze soudního přezkumu.“. Senát poradní komise žalovaného v průběhu řízení dokonce vyjádřil myšlenku, že „žádost účastníka řízení o udělení odměny byla zjevně nepřipustná, neboť účastník řízení se domáhal přiznání práva, které mu nenáleží. V předmětné věci proto nebyly splněny podmínky pro vedení řízení ve věcech služebního poměru, a služební funkcionář měl řízení s odkazem na ustanovení § 179 zákona o služebním poměru zastavit.“. Řízení ve věcech služebního poměru se vede i tehdy, pokud právo příslušníka nebude přiznáno. Již ve správním řízení žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 22 Ca 247/2008 – 88, kde je uvedeno: „Jak již soudy rozhodující ve správním soudnictví opakovaně dovodily (srov. např. již rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 9. 2001 č. j. 7 A 159/99-36), je povinností správního orgánu rozhodnout o žádosti, jak byla podána, čili o celém jejím obsahu. Opačný výklad by vedl totiž k absurdnímu závěru, že není-li žádost důvodná, správní orgán o ní nikdy nerozhodne.“. Nesmyslnost závěru senátu vyplývá již z dikce § 66 odst. 1 správního řádu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 As 74/2007-55 ze dne 7. 5. 2008 za zjevně právně nepřipustnou [§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu z roku 2004] je možno považovat pouze takovou žádost, u níž je již na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřipustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování. Možnost přiznat odměnu je zakotvena v § 123 zákona o služebním poměru, a služební funkcionář může v řízení uvážit, zda jsou anebo nejsou podmínky splněny. Nutno připomenout, že fakultativních nároků je v zákoně o služebním poměru více. Také na udělení služebního volna ke studiu podle § 73 zákona o služebním poměru není právní nárok. Názor žalovaného by vedl k závěru, že žádost o udělení služebního volna musí být odmítnuta jako právně nepřipustná. Přitom z rozsudku Nejvyššího správního soudu soud č. j. 6 Ads 33/2013 vyplývá něco jiného: „Je zřejmé, že tímto oznámením služební funkcionář reagoval na žádost stěžovatele, jíž zčásti vyhověl [nevyhověl jí mlčky jen v rozsahu, v němž stěžovatel žádal o „ukončení studia“ (rozuměj režimu poskytování úlev) zpětně k datu 18. června 2010, kdy mu naposledy bylo uděleno služební volno](...). V materiálním smyslu tedy není pochyb o tom, že oznámení ze dne 30. září 2009 je platným individuálním správním aktem vydaným na základě § 73 odst. 2 zákona o služebním poměru s příslušnými zákonem předpokládanými právními účinky. Ostatně právní účinky oznámení ze dne 30. září 2009 po jeho vydání nebyly zpochybňovány ani bezpečnostním sborem, ani stěžovatelem, který v období od 9. října 2009 do 17. června 2010 podával jednotlivé žádanky na příslušném tiskopise a následně udělené volno s poskytnutím služebního příjmu čerpal.“.

Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Ve svém vyjádření k žalobě shrnul žalovaný obsah žaloby a uvedl, že odmítá tvrzení žalobce, že tento již samotným standardním výkonem své služby v období nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti s onemocněním COVID-19 s odkazem na usnesení vlády České republiky č. 665 ze dne 19. července 2021 naplnil podmínky pro udělení odměny dle § 123 zákona o služebním poměru. Žalovaný k tomuto nejprve uvedl, že předmětným usnesením vláda pod bodem I. 2. uvolnila finanční prostředky na pokrytí odměn pro příslušníky Vězeňské služby České republiky, kteří se v době pandemie COVID-19

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podíleli na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními a mimořádnými opatřeními vlády. Vláda tak tímto rozhodnutím pouze vyčlenila finanční prostředky pro Vězeňskou službu ČR za účelem vyplacení těchto mimořádných odměn. Z uvedeného však nelze dovozovat, že by všichni příslušníci Vězeňské služby ČR, kteří vykonávali službu v době nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti s onemocněním COVID-19, automaticky získali nárok na mimořádnou odměnu.

9. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a nad jeho rámec dodal, že žalobce sám uvedl, že rozhodnutí o tom, že se odměna neposkytuje, se běžně nevydává, protože jde o nenárokovou odměnu podle § 123 zákona o služebním poměru. K žádosti o udělení služebního volna, již žalobce argumentoval v žalobě, žalovaný uvedl, že jde o odlišný případ, neboť zákon o služebním poměru v § 73 žádost účastníka řízení přímo předvídá, tudíž nemůže jít o žádost nepřipustnou. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 7. 2009, č. j. 22 Ca 247/2008-88, publ. ve Sb. NSS pod č. 2701/2012, byl žalobcem odkazován nepřipadně, protože zde soud řešil otázku, zda správní orgán rozhodl o celé uplatněné výši nároku žalobce na náhradu za ztížení společenského uplatnění po služebním úrazu. Žalovaný je přesvědčen, že obdobně jako je tomu při poskytování jakýchkoliv jiných odměn, bylo i v dané situaci pouze na jednotlivých služebních funkcionářích, aby zhodnotili konkrétní okolnosti, a na základě nich rozhodli o poskytnutí odměn těm příslušníkům Vězeňské služby ČR, kteří splnili výše uvedenou podmínku, tedy se podíleli na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními a mimořádnými opatřeními vlády. Od toho se následně odvíjelo zda, popřípadě v jaké výši, se tyto mimořádné odměny jednotlivým příslušníkům Vězeňské služby ČR poskytnou. Služební funkcionář při určení komu a v jaké výši bude poskytnuta odměna, musí postupovat v souladu s § 77 odst. 8 zákona o služebním poměru. Jak již bylo rovněž uvedeno v napadeném rozhodnutí, samotnými kritérii pro posouzení poskytnutí odměny jednotlivým příslušníkům byla zejména osobní nasazení každého příslušníka, počet hodin služby v uvedeném období, počet hodin služby přesčas bez nároku na služební příjem apod., tedy pouze objektivní kritéria umožňující spravedlivé rozdělení vládou uvolněných finančních prostředků.
10. Žalovaný dále nesouhlasí s tvrzením žalobce, že v projednávaném případě měl služební funkcionář vydat o žádosti žalobce rozhodnutí ve věcech služebního poměru. Žalobce konkrétně namítá: *„Skutečnost, že se za běžné situace nevydává rozhodnutí o tom, že se odměna neposkytuje, je samozřejmé. Jenže v tomto případě se jedná o spor, jehož předmětem je vyřízení žádosti o odměnu, v níž namítám, že mi nebyla odměna poskytnuta, i když jsem naplnil podmínky pro její udělení obsažené v § 123 zákona o služebním poměru a také s ohledem na výše zmíněné usnesení vlády.“* Jak sám žalobce uvádí, rozhodnutí o tom, že se odměna neposkytuje, se běžně nevydává. Žalovaný k tomuto opětovně zdůrazňuje, že předmětným usnesením vláda pouze vyčlenila finanční prostředky pro Vězeňskou službu ČR za účelem vyplacení mimořádných odměn, to však bez dalšího neznamená, že se tyto odměny staly nárokovými pro všechny příslušníky Vězeňské služby ČR. Odměna podle ustanovení § 123 zákona o služebním poměru představuje nenárokovou složku služebního příjmu. Jestliže příslušník bezpečnostního sboru nemá na poskytnutí odměny nárok, pak se při rozhodování o poskytnutí odměny příslušníkovi nepostupuje v řízení ve věcech služebního poměru, neboť se v danou chvíli nerozhoduje o jeho právech či povinnostech. Ta jsou příslušníkovi dána až poskytnutím samotné odměny (tedy až rozhodnutím o poskytnutí odměny vznikne příslušníkovi právo na její vyplacení – z nenárokové složky platu se stane složka platu nároková). Rozhodnutí o poskytnutí odměny je tedy

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutím *sui generis*, na podkladě kterého se z nenárokové složky služebního příjmu příslušníka stane složka nároková. Uvedenou argumentaci potvrzuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 As 84/2006-62. S ohledem na tento rozsudek je nepochybné, že vedení řízení ve věcech služebního poměru o poskytnutí odměny na žádost příslušníka bezpečnostního sboru by bylo v rozporu právě s nenárokovým charakterem odměny, jakož i s účelem a charakterem řízení ve věcech služebního poměru, ve kterém se rozhoduje pouze o právech nebo povinnostech účastníků řízení (§ 170 zákona o služebním poměru). Předmětem řízení ve věcech služebního poměru je tedy rozhodování o konkrétních subjektivních právech, tj. nárocích, a povinnostech konkrétních účastníků řízení. Uvedené však nevylučuje, aby se o takto jednou přiznané odměně následně rozhodovalo u odvolacího orgánu, neboť právě rozhodnutím o poskytnutí se odměna stává nárokem, který není možné například bez dalšího zcela či zčásti odebrat. Žalovaný v této souvislosti dále odkazuje na žalobou napadené rozhodnutí a opakuje, že cílem poskytnutí odměny dle § 123 zákona o služebním poměru je jednorázové ocenění splnění mimořádného nebo zvláště významného služebního úkolu, splnění náležitých služebních úkolů za nepřítomného příslušníka, případně dosavadní výkon služby při dovršení 50 let věku. Je tak zcela jednoznačné, že takové ocenění je vždy ponecháno na úvaze služebního funkcionáře. Žalovaný k tomuto odkazuje například na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2016, sp. zn. 21 Cdo 4481/2014. Lze si tedy stěží představit situaci, kdy by se příslušníci bezpečnostního sboru na služebního funkcionáře mohli hromadně obracet například s žádostmi o udělení odměny po splnění jakéhokoli služebního úkolu, přičemž služebnímu funkcionáři by nezbývalo než o takových žádostech vést s každým jednotlivým příslušníkem řízení ve věcech služebního poměru a provádět dokazování, zda byl předmětný služební úkol mimořádný nebo zvláště významný či nikoli. Uvedený postup by zcela jistě paralyzoval nejen samotné poskytování odměn příslušníkům, ale i neúměrně zatěžoval činnost služebního funkcionáře jako správního orgánu v rámci řízení ve věcech služebního poměru. Tuto argumentaci podpořil i rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 7. 2022, č. j. 57 Ad 4/2022-35.

11. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vypořádal rovněž s námitkou žalobce, že v zákoně o služebním poměru je více nároků, které jsou svou povahou fakultativní, kdy žalobce jako příklad uvedl možnost příslušníka bezpečnostního sboru požádat o udělení služebního volna ke studiu podle § 73 zákona o služebním poměru. Dle žalobce by názor žalovaného, že žádost o poskytnutí odměny je právně nepřipustná, neboť se o ní nevede řízení ve věcech služebního poměru, vedl k závěru, že právně nepřipustná je pak právě i žádost o udělení služebního volna. Žalovaný k tomuto však konstatuje, že v uvedeném případě je situace zcela odlišná, neboť zákon o služebním poměru v § 73 žádost účastníka řízení přímo předvídá: „*Příslušníkovi lze na jeho žádost udělit služební volno při denním studiu,...*“. V uvedeném případě tak zákon předpokládá podání příslušné žádosti, a to dle vlastního uvážení příslušníka bezpečnostního sboru (a opačně, služební funkcionář nemůže o výše uvedeném rozhodovat bez takové žádosti, tedy z vlastní iniciativy). Již z uvedeného je evidentní rozdíl mezi podáním žádosti o udělení služebního volna, která je zákonem předvídaná a představuje podmínku jeho případného udělení, a tedy zjevně nemůže být právně nepřipustnou, oproti žádosti o poskytnutí odměny, která je naopak v rozporu s účelem a charakterem mimořádného odměňování jako motivačního ocenění ponechaného zcela na úvaze služebního funkcionáře. Vzhledem k uvedenému tak žalovaný uzavírá, že žádost žalobce o udělení odměny (nazvaná jako „výzva k vydání rozhodnutí“) je zjevně nepřipustná ve smyslu ustanovení § 179 zákona o služebním poměru, neboť žalobce se

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

domáhal přiznání práva, které mu prima facie nenáleží. V předmětné věci proto nebyly splněny podmínky pro vedení řízení ve věcech služebního poměru, a nezbývalo než řízení s odkazem na ustanovení § 179 zákona o služebním poměru zastavit. Žalovaný přitom souhlasí s žalobcem, že za zjevně právně nepřipustnou lze považovat pouze takovou žádost, u níž je na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět, tedy že tato nepřipustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoli teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování. V předmětné věci je však s ohledem na výše popsané vedení řízení ve věcech služebního poměru vyloučeno bez dalšího, neboť při rozhodování o poskytnutí odměny by bylo absurdní vést řízení o tom, zda se nenároková složka platu stane nárokem, tj. právem v subjektivním slova smyslu. Na tom nic nemění ani předmětné usnesení vlády, kterým byly vyčleněny pro příslušníky finanční prostředky pro udělení mimořádných odměn a zároveň specifikován účel jejich poskytnutí (tedy mimořádnost spočívající v podílení se na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními a mimořádnými opatřeními vlády), čímž byl definován důvod pro ocenění příslušníků – naplnění podmínek § 123 písm. a) zákona o služebním poměru. Usnesení vlády však nikde nestanovilo, že by na tyto zcela mimořádné odměny měl mít nárok každý příslušník, který v době pandemie plnil pouze standardní úkoly, tedy standardní výkon služby. Bylo tak pouze na služebním funkcionáři, aby posoudil jednotlivě každého příslušníka a spravedlivě jej za mimořádný výkon služby odměnil. Uvedený závěr o zjevné právní nepřipustnosti žádosti o udělení odměny potvrdil též výše zmiňovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 7. 2022, č. j. 57 Ad 4/2022-35.

12. Závěrem svého vyjádření žalovaný uvedl, že žalobcem uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 22 Ca 247/2008-88 (správně jde však o rozsudek Krajského soudu v Ostravě), dle kterého „je povinností správního orgánu rozhodnout o žádosti, jak byla podána, čili o celém jejím obsahu. Opačný výklad by vedl totiž k absurdnímu závěru, že není-li žádost důvodná, správní orgán o ní nikdy nerozhodne“, s danou problematikou nesouvisí.
13. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Rozhodnutí bez nařízení jednání

14. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť s tím oba účastníci výslovně souhlasili.

Posouzení věci soudem

15. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Přezkumná činnost soudu dále respektovala dispoziční zásadu vyjádřenou v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 *in fine* a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, z jakých skutkových či právních důvodů je napadené rozhodnutí správního orgánu nezákonné. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. - takové nedostatky však v projednávané

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

věci nebyly zjištěny.

16. Žaloba je nedůvodná.
17. Soud především konstatuje, že napadeným rozhodnutím žalovaný podle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru prvoinstanční rozhodnutí zrušil a řízení o žádosti žalobce zastavil (výrok I. napadeného rozhodnutí) a podle § 177 odst. 2 zákona o služebním poměru uložil Věznici Plzeň nahradit žalobci náklady odvolacího řízení (výrok II. napadeného rozhodnutí). Prvoinstančním rozhodnutím byla předtím žádost žalobce zamítnuta. Jelikož tedy bylo řízení o žádosti žalobce napadeným rozhodnutím zastaveno a prvoinstanční rozhodnutí bylo zrušeno, předmětem soudního přezkumu bylo posouzení jediné otázky v mezích žalobních bodů, a to zda byly naplněny důvody pro zastavení řízení, jimiž žalovaný zastavení řízení v napadeném rozhodnutí odůvodnil. Soud tedy zdůrazňuje, že nepřihlížel ke zrušenému prvoinstančnímu rozhodnutí.
18. Ustanovení § 123 písm. a) zákona o služebním poměru stanoví, že příslušníkovi lze poskytnout odměnu, kterou je možno jednorázově ocenit splnění mimořádného nebo zvlášť významného služebního úkolu.
19. Dle § 170 zákona o služebním poměru platí, že v řízení ve věcech služebního poměru se rozhoduje o právech nebo povinnostech účastníků.
20. V ustanovení § 171 zákona o služebním poměru není odměna vyloučena z řízení ve věcech služebního poměru.
21. Podle § 178 odst. 2 písm. a) zákona o služebním poměru je řízení zahájeno dnem, kdy je žádost účastníka doručena věcně příslušnému služebnímu funkcionáři.
22. Podle § 179 věty první zákona o služebním poměru služební funkcionář řízení zastaví mj., jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřipustná.
23. Ustanovení § 190 odst. 8 věta druhá zákona o služebním poměru stanoví, že odvolací orgán, jsou-li pro to důvody, rozhodnutí zruší a řízení zastaví.
24. V rozsudku ze dne 10. 12. 2019, č. j. 1 As 327/2019-109, bodě 33, Nejvyšší správní soud judikoval, že „[A]čkoliv zákon o služebním poměru obsahuje poměrně autonomní úpravu řízení ve věcech služebního poměru, není tato úprava ani zdaleka komplexní. V řízení ve věcech služebního poměru tedy lze subsidiárně použít správní řád tam, kde zákon o služebním poměru nestanoví jinak (§ 1 odst. 2 správního řádu) i v případě, že na správní řád výslovně neodkazuje (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2017, čj. 7 As 281/2016-26, nebo ze dne 29. 3. 2018, čj. 5 As 8/2017-26).“
25. Podle § 45 odst. 3 věty první a druhé správního řádu nesmí být žádost zjevně právně nepřipustná. Takovou žádost správní orgán neprojednává a řízení zastaví (§ 66).
26. Popsanou právní úpravu a judikaturu shrnuje soud následovně.
27. Ustanovení § 123 písm. a) zákona o služebním poměru nezakládá příslušníkovi nárok (viz slovní spojení „lze poskytnout“) na odměnu v každém případě, kdy příslušník splní mimořádný nebo zvlášť významný služební úkol. Byť by příslušník podmínky pro přiznání odměny splnil tím, že zákonem kvalifikovaný služební úkol zvládl, nevzniká tím příslušníkovi právo na odměnu v zákonem nestanovené výši. Z ustanovení § 123 písm. a) zákona o služebním poměru je zřejmé, že příslušníkovi nevzniká právo na (zákonem co do výše neurčenou) odměnu tím, že např. splní zvlášť významný služební úkol. Nárok na odměnu příslušníkovi vzniká až rozhodnutím, kterým je jeho mimořádné pracovní úsilí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

oceněno a konkrétní částka jako odměna přiznána. Zákon o služebním poměru právo příslušníka na odměnu nezakládá, příslušníkovi nesvědčí žádné subjektivní právo na odměnu vyplývající z hmotněprávního předpisu.

28. Jelikož příslušníkovi nesvědčí právo na odměnu, a zákon ani nestanovil, že by mohl o odměnu požádat, je žádost příslušníka o odměnu zjevně právně nepřipustná, služební funkcionář ji neprojednává, byť je řízení podáním žádosti zahájeno a řízení o ní zastaví (srov. § 178 a § 179 zákona o služebním poměru ve spojení s § 45 odst. 3 správního řádu).
29. Podá-li tedy příslušník žádost o přiznání odměny, řízení se tím podle § 178 odst. 2 písm. a) zákona o služebním poměru zahájí, ale musí být zastaveno, protože jde o zjevně právně nepřipustnou žádost příslušníka (srov. § 179 věty první zákona o služebním poměru). Není-li řízení zastaveno a meritorní rozhodnutí je napadeno odvoláním, musí odvolací orgán prvoinstanční meritorní rozhodnutí zrušit a řízení zastavit (srov. § 190 odst. 8 věta druhá zákona o služebním poměru).
30. Skutečnost, že v § 171 zákona o služebním poměru není odměna vyloučena z řízení ve věcech služebního poměru, neznamená, že by žádost o přiznání odměny byla právně přípustná. Znamená to jen, že v určitých případech řízení o odměně může být vedeno. Pokud se totiž služební funkcionář rozhodne odměnu příslušníkovi přiznat, musí o tom vydat rozhodnutí, které může příslušník napadnout odvoláním podle § 190 zákona o služebním poměru. Jinými slovy, z iniciativy služebního funkcionáře může být vydáno rozhodnutí o přiznání odměny, ale příslušník se vydání takového rozhodnutí domáhat žádostí nemůže, protože právo podat takovou žádost mu zákon o služebním poměru nepřiznává. Pravomocným rozhodnutím o odměně příslušníkovi vznikne právo na odměnu a odměna nemůže být bez rozhodnutí vydaného v řádném řízení změněna. Lze shrnout, že žádost příslušníka o odměnu zahájí řízení, ale tato žádost je zjevně právně nepřipustná, protože příslušníkovi nesvědčí ani subjektivní právo na odměnu, ani subjektivní právo na projednání jeho žádosti. Předpokladem pro zahájení řízení je podání žádosti, přičemž předmět této žádosti (odměna) není zahrnut mezi výluky z řízení ve věcech služebního poměru dle § 171 zákona o služebním poměru. O odměně, kterou se služební funkcionář rozhodl přiznat, se vydává rozhodnutí. Žádost o přiznání odměny je však právně nepřipustná.
31. Výše bylo pojednáno o režimu žádosti příslušníka o odměnu podle zákona o služebním poměru. V této souvislosti je nutno dodat, zvláště vzhledem k odůvodnění žádosti žalobce o odměnu, že příslušník není zbaven soudní ochrany svých práv v případě, že by mu na rozdíl od jeho srovnatelných kolegů odměna nebyla přiznána z důvodu diskriminace. Bylo-li by nepřiznání odměny důsledkem nerovného zacházení, může příslušník postupovat podle § 77 odst. 9 zákona o služebním poměru a domáhat se soudní ochrany pořadem práva, tj. v civilním řízení.
32. Podle § 77 odst. 8 věty první zákona o služebním poměru je totiž bezpečnostní sbor povinen zajišťovat rovné zacházení se všemi příslušníky, mj. pokud jde o odměňování, jiná peněžitá plnění a plnění peněžité hodnoty. Podle § 77 odst. 9 věty první zákona o služebním poměru platí, že dojde-li ve služebním poměru k porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení jiným jednáním než rozhodnutím služebního funkcionáře, má příslušník právo domáhat se u soudu, aby bylo upuštěno od tohoto porušování, aby byly odstraněny jeho následky a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění, toto právo má příslušník i v případě, že jeho služební poměr již skončil.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

33. To znamená, že pokud příslušníkovi na rozdíl od srovnatelných kolegů nebyla poskytnuta odměna (o jejímž neposkytnutí funkcionář rozhodnutí nevydává), může se příslušník domáhat ochrany svých práv u soudu.
34. V této souvislosti soud poukazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2021, č. j. Konf 8/2020-21, č. 4265/2021 Sb. NSS, podle jehož bodu 29: „[...] § 77 odst. 9 zákona o služebním poměru zakládá výluhu z obecné procesní úpravy řízení ve věcech služebního poměru svěřených jinak služebnímu funkcionáři, a v uvedených typech řízení zakládá přímou pravomoc soudu v občanském soudním řízení. Ve věcech služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů je podle § 7 odst. 3 o. s. ř. dána pravomoc soudu rozhodovat pouze tehdy, je-li žaloba podána z důvodu porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení jiným jednáním než rozhodnutím služebního funkcionáře vydaným podle § 181 zákona o služebním poměru. Takovým jiným jednáním je např. obtěžování a sexuální obtěžování, pronásledování, odmítnutí nebo opomenutí přijmout určité rozhodnutí nebo opatření, jehož důsledkem je znevýhodnění jednoho příslušníka oproti jiným apod. Má-li však porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení základ v konkrétním rozhodnutí služebního funkcionáře, má příslušník k dispozici opravné prostředky (v první řadě odvolání jakožto řádný opravný prostředek) jako v jakémkoliv jiném případě. (viz Chrobák, J.; Blahut, A.; Kulhánek, J.; Vodička, S. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 170.).“ V bodě 31 citovaného usnesení pak Nejvyšší správní soud shrnul, že odvíjí-li příslušník svůj finanční nárok od porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení a současně nárok nemá základ v rozhodnutí služebního funkcionáře, je založena přímá pravomoc soudu v občanském soudním řízení ve smyslu § 7 odst. 3 o. s. ř. Citované usnesení Nejvyššího správního soudu je respektováno civilní judikaturou (viz usnesení Krajského soudu v Hradci Králové-pobočka v Pardubicích ze dne 30. 9. 2021, č. j. 23 co 101/2020-153), ostatně civilní soudy k témuž závěru již dříve došly (viz čtvrtý odstavec od konce odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 2018, sp. zn. 21 Cdo 928/2018).
35. Poté, co soud vymezil svá základní úvahová východiska, zabýval se důvodností uplatněných žalobních námitek, jejichž podstatou bylo popření zjevné právní nepřipustnosti žádosti žalobce.
36. Žalobce v první řadě odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 As 84/2006-62, podle něhož měl údajně žalobci svědčit nárok na odměnu, byť fakultativního charakteru. Soud se ztotožňuje s posouzením obsaženým v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že uvedený judikát argumentaci žalobce vyvrací, nikoli podporuje. Nejvyšší správní soud v tomto svém rozhodnutí totiž vyložil, že je nutno rozlišovat, zda je povinen státní zaměstnavatel požadované plnění ze služebního poměru poskytnout bez vydání rozhodnutí (jde tudíž o subjektivní právo zaměstnance na jeho poskytnutí a tzv. nárokovou složku platu), nebo zda jde o takovou složku platu, na kterou vzniká nárok až na základě zvláštního rozhodnutí zaměstnavatele o jejím přiznání (zda se jedná o tzv. nenárokovou složku platu, která má povahu nároku pouze fakultativního). Fakultativní povahu složky platu ztratí rozhodnutím o jejím přiznání zaměstnanci - fakultativní složka platu se v důsledku rozhodnutí zaměstnavatele o jejím přiznání stává složkou platu nárokovou a takto vzniklý nárok na plat (část platu) lze následně zcela nebo zčásti zrušit (odebrat, odejmout), jen jestliže to umožňuje příslušný právní předpis a pouze budou-li splněny podmínky v něm stanovené. Je namístě dodat, že Nejvyšší správní soud řešil v citovaném rozsudku kauzu *odnětí* osobního příplatku, který byl předtím žalobkyní rozhodnutím přiznán, tudíž na něj ve smyslu předchozích právních úvah Nejvyššího

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

správního soudu vznikl žalobkyni nárok.

37. Jak je z výše uvedeného zřejmé, závěry Nejvyššího správního soudu posouzení žádosti žalobce jako žádosti zjevně právně nepřipustné nijak nevyvrací. Žalobci totiž žádná odměna rozhodnutím přiznána nebyla, tudíž mu žádný nárok na odměnu nevznikl. Věc žalobce byla tedy v této rozhodující okolnosti odlišná od věci řešené kasačním soudem. Nicméně východisko Nejvyššího správního soudu, že nebyla-li nenároková část platu (v případě žalobce odměna) zaměstnanci rozhodnutím přiznána, nesvědčí zaměstnanci na ni subjektivní právo, je na věc žalobce plně aplikovatelné.
38. Namítal-li žalobce, že mu sice nesvědčil (obligatorní) nárok na odměnu, ale fakultativní nárok na odměnu, což mělo činit jeho žádost právně přípustnou, nelze mu přisvědčit. Nárok na odměnu musí být založen hmotněprávními předpisy, a pokud z nich nevyplývá, nárok neexistuje a není sporný. Žalobce netvrdil, že by mu odměna byla rozhodnutím přiznána, tudíž bylo na první pohled zjevné, že mu na ni žádný existentní nárok nevznikl a že se odměny nemůže domáhat. To, že kasační soud označil stav absence rozhodnutí o nenárokové části platu jako fakultativní nárok, je nutno vykládat tak, že jde o nárok *nezávazný* čili *možný*, tj. fakticky nevymahatelný. To znamená, ač se to může jevit s použitím substantiva *nárok* jako protimluv, že *fakultativní* nárok neexistuje (civilistická judikatura používá možná přiléhavější terminologii *fakultativní plnění* - viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2008, sp. zn. 21 Cdo 3914/2007). Lze shrnout, že neexistentní, fakultativní, nárok žalobce na odměnu neučinil jeho žádost o odměnu právně přípustnou, naopak vedl k závěru o její zjevné právní nepřipustnosti.
39. K další žalobní námitce soud předznamenává, že žalobce v řízení před ředitelem věznice i žalovaným nikdy neargumentoval ustanovením § 171 zákona o služebním poměru. Žalobce v žalobě namítl, že § 171 zákona o služebním poměru obsahuje taxativní výčet věcí, o nichž se v řízení nerozhoduje, který neobsahuje rozhodování o fakultativních nárocích. Žalobce má pravdu, že toto ustanovení explicitně neuvádí, že se v řízení nerozhoduje o fakultativních nárocích, ale to nerezultuje v závěr, že žádost žalobce o *přiznání* odměny nebyla právně nepřipustná. Jak bylo výše vyloženo, řízení o odměně může být v určitých případech vedeno – např. odvolací řízení týkající se odvolání proti rozhodnutí o přiznání odměny. Příslušník se však vydání rozhodnutí o přiznání odměny úspěšně domáhat žádostí nemůže. Žádost o *přiznání* odměny je zjevně právně nepřipustná, protože příslušníkovi nesvědčí subjektivní právo na odměnu (nárok na odměnu). Soud připomíná, že žalobce nesporel závěr žalovaného v napadeném rozhodnutí, že jeho nárok na odměnu nebyl založen ani usnesením vlády, ale argumentoval tím, že byl v nepřiznání odměny diskriminován – soud však již výše vyložil, že finanční nároky spojené s nerovným zacházením z důvodu své povahy nespadaly do řízení ve věcech služebního poměru, nýbrž do pravomoci civilního soudu.
40. Žalobce dále uváděl, že o jeho žádosti mělo být meritorně rozhodnuto, protože řízení ve věcech služebního poměru se vede i tehdy, pokud právo příslušníkovi nebude přiznáno. Žalobce má samozřejmě pravdu v tom, že je-li o existenci nároku nebo jeho výši spor, musí být, jsou-li splněny zákonné podmínky, o nároku věcně rozhodnuto. Stejně tak se musí vést řízení o žádosti, kterou zákon o služebním poměru explicitně připouští, pokud jde o právo, které nemá charakter nároku. Nicméně tato situace v případě žalobce nenastala – již ze samotné žádosti bylo zřejmé, že žalobci odměna v minulosti přiznána nebyla, že se domáhá jejího přiznání v budoucnu (a že argumentuje v podstatě výlučně nerovným zacházením). Výše bylo vyloženo, že nesvědčil-li žalobci nárok na odměnu stanovený

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

předchozím rozhodnutím, žádný nárok na odměnu mít nemohl. Zákon o služebním poměru ani nezaložil právo žalobce o odměnu žádat. Šlo tak zcela zjevně o nepřípustnou žádost, kdy řízení o ní muselo být zastaveno (srov. § 178 a § 179 zákona o služebním poměru ve spojení s § 45 odst. 3 správního řádu).

41. Žalobcem odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 7. 2009, č. j. 22 Ca 247/2008-88, se nyní projednávaného případu nijak netýká, protože zde nebyl spor o to, zda bylo procesně rozhodnuto o celém předmětu žádosti.
42. I žalobcem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007-55, nijak důvody, o něž se opírá napadené rozhodnutí, nevyvrací. Jak bylo výše vyloženo, zjevná nepřípustnost žádosti byla zřejmá už z žádosti samotné, žádné dokazování ani zjišťování potřeba nebylo. Žalovaný neopřel svůj závěr o nepřípustnosti žádosti žalobce o žádný podklad opatřený v rámci dokazování. Žalobce v žalobě konkrétně neuvedl, jaký výsledek dokazování či zjišťování měl být důvodem pro závěr o nepřípustnosti žádosti.
43. V závěru žaloby žalobce sám připustil, že služební funkcionáři měli *možnost* přiznat mu odměnu, nikoli povinnost. Proto soud znovu konstatuje, že žádost žalobce o přiznání odměny, na niž neměl z povahy věci (předtím mu nebyla přiznána) nárok a jejíž podání zákon o služebním poměru neumožňuje, byla nepřípustná a ochrany ve vztahu k nerovnému zacházení se žalobce může domáhat v řízení před civilními soudy.
44. Žalobce konečně namítl s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 6 Ads 33/2013-31, že služební funkcionáři musí věcně posoudit žádost i o jiných fakultativních nárocích, např. nárok na udělení služebního volna ke studiu podle § 73 zákona o služebním poměru.
45. Ani v tomto případě nejde o důvodnou žalobní námitku. V rozsudku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 6 Ads 33/2013-31, se Nejvyšší správní soud zabýval poskytováním služebního volna při studiu s poskytnutím služebního příjmu dle § 73 zákona o služebním poměru. Dle § 73 odst. 2 zákona o služebním poměru *příslušníkovi lze na jeho žádost udělit služební volno při studiu při výkonu služby na střední škole, vyšší odborné škole nebo vysoké škole, které je nezbytné pro výkon služby, a to na dobu trvání studia* (viz body 24, 27 citovaného rozsudku). V tomto případě tedy sice jde též o fakultativní nárok příslušníka, ale na rozdíl od poskytnutí odměny podle § 123 zákona o služebním poměru zakotvuje zákon o služebním poměru možnost příslušníka podat žádost o udělení služebního volna při studiu. Zakládá-li zákon o služebním poměru právo příslušníka o služební volno požádat, vzniká tím příslušníkovi právo na rozhodnutí o jeho žádosti po provedeném řízení. Slovy Nejvyššího správního soudu: „*Subjektivní veřejné právo tak může být vyjádřeno buď jako výslovné dovolení adresované subjektu práva požádat orgán veřejné moci o změnu práv a povinností, či o deklarování jejich stavu, nebo jako příkaz tomuto orgánu zabývat se takovou žádostí. Veřejnoprávní nárok pak může být vyjádřen buď jako výslovné povolení žádosti spojené s jistotou vyhovění této žádosti při splnění zákonem stanovených podmínek, nebo jako příkaz orgánu veřejné moci vyhovět žádosti, která tyto podmínky splní.*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 As 31/2005-78). Pokud objektivní právo dovoluje příslušníkovi o něco požádat, vzniká tím subjektivní veřejné právo příslušníka na to, aby o jeho žádosti bylo rozhodnuto v řízení zahájeném na základě jím podané žádosti. Jen v případě, že tak objektivní právo explicitně stanoví, má příslušník právo na to, aby jeho žádosti bylo vyhověno za splnění stanovených podmínek. Jelikož tedy v § 73 odst. 2 zákon o služebním poměru explicitně zakládá právo příslušníka na podání žádosti o služební

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

volno, taková žádost nemůže být nepřijatelná a musí o ní být vedeno řízení. Jiná situace je však u odměny podle § 123 zákona o služebním poměru, který žádné právo příslušníka na podání žádosti o odměnu nekonstituuje.

46. Žalobními námitkami se tedy žalobci nepodařilo zpochybnit závěr žalovaného, o nějž opřel napadené rozhodnutí, že žádost žalobce o odměnu byla zjevně právně nepřístupná. Soud neshledal žádný z žalobcem uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto žalobu výrokem I. tohoto rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

47. Náhradu nákladů řízení soud výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 26. září 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu